

«Бекітілді»

«BILIM QAZYNA» КММ

директоры

А.Сулейменова

11 2024ж

Қалалық мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиешілеріне арналған семинар-практикум жоспары

Тақырыбы: «Мектепке дейінгі балалардың ұлттық дүниетамын дамытуда дәстүрлі және инновациялық тәсілдерді қолдану»

Өтетін күні: 13 қараша 2024 жыл

Өтетін уақыты: 09.00 сағат

Өтетін орны: №27 «Айгөлек» ББ МКҚК

Мақсаты: Мектепке дейінгі ұйымда балаларға жаңа технологиялар бойынша ойындар ұйымдастыру, тәрбиешілермен іс-тәжірибе алмасу.

1. «Мектепке дейінгі балалардың ұлттық дүниетамын дамытуда дәстүрлі және инновациялық тәсілдерді қолдану» «BILIM QAZYNA» КММ бөлім меңгерушісі Миндалина Г.У.
2. «Мектепке дейінгі балалардың ұлттық дүниетамын дамытуда дәстүрлі және инновациялық тәсілдерді қолдану» №27 «Айгөлек» балабақшасының меңгерушісі Кулетова Р.У.
3. «Мектепке дейінгі балаларға ұлттық ойындарды қазіргі технологиялармен дамыта отырып оқыту түрлері». №27 «Айгөлек» балабақшасының әрбиеші: Шанаева Кама Ізімбергенқызы, Елібаева Жайнагүл Қарқынбайқызы.
4. «Жас ерекшелігіне сай ұлттық ойынды ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінде пайдалана отырып, баланың ой-өрісін дамыту. № 29 "Арай" бөбекжай-балабақшасының тәрбиешілері: Картабекова Карашаш Коркитовна, Улмаганбетова Умит Шакиргалиевна.
5. «Ұлттық ойын арқылы балаға қоршаған ортаны өз бетінше зерделеуге тәрбиелеу. № 29 "Арай" бөбекжай-балабақшасының тәрбиешілері: Куспанова Аянгул Сатибекқызы, Абдушева Айгуль Уралбаевна
6. «Әжемнің сиқырлы сандығы» №28 «Көркем» балабақшасының тәрбиешілері: Алманиязова Айна Маратовна, Сайымова Алия. Сакиевна.
- 7.«Ұлттық құндылық-халық қазынасы» №28 «Көркем» балабақшасының тәрбиешілері: Дарменкулова Жаңыл Орынбаевна, Джарылкапова Елизавета Тоганасовна.
- 8.«Ұлттық қазына іздеушілер» МКҚК №45 "Алтын бала" бөбекжай-балабақшасының тәрбиешілері: Карашина Акзерен Бөгетбайқызы, Молдан Акмоншақ Бакбергенқызы
9. Рефлексия. Құрмашева Ғалия Серікбайқызы №27 «Айгөлек» балабақшасының психологы.

Келісілді: Г.Миндалина

Ақтөбе қаласының білім бөлімі
№27 «Айгөлек» балабақшасы

Қалалық семинар

«Мектепке дейінгі балалардың ұлттық дүниетамын
дамытуда дәстүрлі және инновациялық
тәсілдерді қолдану»

2024ж

Семинар-практикум

Мектепке дейінгі ұйым педагогтеріне арналған «Мектепке дейінгі балалардың ұлттық дүниетамын дамытуда дәстүрлі және инновациялық тәсілдерді қолдану» тақырыбындағы қалалық семинар-практикум

08:30 – 09:00 Тіркелуі

09:00–09:15 «Мектепке дейінгі балалардың ұлттық дүниетамын дамытуда дәстүрлі және инновациялық тәсілдерді қолдану» Кулетова Р.У. №27 «Айгөлек» балабақшасының меңгерушісі

09:15-09:30 «Мектепке дейінгі балалардың ұлттық дүниетамын дамытуда дәстүрлі және инновациялық тәсілдерді қолдану» Миндалина Г.У. Әдістемелік кабинетінің бөлім меңгерушісі.

09:30-09:45 №27 «Айгөлек» балабақшасының педагогтарының атынан ән шашу.

09:45-10:00 «Мектепке дейінгі балаларға ұлттық ойындарды қазіргі технологиялармен дамыта отырып оқыту түрлері». №27 «Айгөлек» балабақшасының әрбиеші: Шанаева Кама Ізімбергенқызы, Елібаева Жайнагүл Қарқынбайқызы.

10:00-10:15 «Жас ерекшелігіне сай ұлттық ойынды ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінде пайдалана отырып, баланың ой-өрісін дамыту. 29 "Арай" бөбекжай-

балабақшасының тәрбиешілері: Картабекова Карашаш Коркитовна, Улмаганбетова Умит Шакиргалиевна.

10:15-10:30 «Ұлттық ойын арқылы балаға қоршаған ортаны өз бетінше зерделеуге тәрбиелеу. 29 "Арай" бөбекжай-балабақшасының тәрбиешілері: Куспанова Аянгул Сатибекқызы, Абдушева Айгуль Уралбаевна

10:30-10:45 «Әжемнің сиқырлы сандығы» №28 «Көркем» балабақшасының тәрбиешілері: Алманиязова Айна Маратовна, Сайымова Алия Сакиевна.

10:45-11:00 «Ұлттық құндылық-халық қазынасы» №28 «Көркем» балабақшасының тәрбиешілері: Дарменкулова Жаңыл Орынбаевна, Джарылкапова Елизавета Тоганасовна.

11:00-11:15 «Ұлттық қазына іздеушілер» МКҚК №45 "Алтын бала" бөбекжай-балабақшасының тәрбиешілері: Карашина Акзерен Бөгетбайқызы, Молдан Ақмоншақ Бақбергенқызы

11:15-11:30 **Рефлексия** Психолог: Құрмашева Ғалия Серікбайқызы №27 «Айгөлек» балабақшасының психологы

МКҚК №45 «Алтын бала» бөбекжай-балабақшасы

«Мектепке дейінгі балалардың ұлттық дүниетанымын дамытуда дәстүрлі және инновациялық тәсілдерді қолдану» тақырыбындағы балабақша тәрбиешілеріне арналған қалалық семинарға дайындалған «Ұлттық қазына іздеушілер» ойыны

***Әзірлеген: Карашина Акзерен Бөгетбайқызы,
Молдан Акмоншак Бакбергенқызы***

Ақтөбе - 2024 жыл, қараша

****Мектепке дейінгі жастағы баланың ұлттық дүниетанымын дамытуға арналған инновациялық ойын түрі****

Мектепке дейінгі жастағы балалардың ұлттық дүниетанымын дамыту үшін олардың мәдениеті, тарихы, салт-дәстүрлері мен ұлттық құндылықтарын ойын арқылы таныстыру өте маңызды. Баланың рухани дамуы мен оның өзіндік мәдениетке деген сүйіспеншілігін қалыптастыру мақсатында инновациялық ойындар баланың танымын кеңейтеді, шығармашылығын дамытуға ықпал етеді.

Осы тақырыпқа арналған ****инновациялық ойын түрі**** — *****"Ұлттық қазына іздеушілер"***** деп аталады. Бұл ойын балаларға қазақ халқының мәдени мұрасын таныстыру арқылы, олардың дүниетанымын дамытуға көмектеседі.

Ойынның мақсаты:

- Балалардың ұлттық мәдениетке, дәстүрлерге деген қызығушылығын арттыру.
- Қазақтың ұлттық символдарын, қолөнерін, тағамдарын, ән-күйін және басқа да мәдени ерекшеліктерін балаларға таныстыру.
- Балалардың топтық жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру.
- Ойлау қабілетін дамыту, тіл байлығын арттыру.

Ойынның құрылымы:

1. ****Ойынға дайындық:****

- Балалар 3-4 адамнан тұратын топтарға бөлінеді.
- Әр топқа ұлттық мәдениетке қатысты түрлі тапсырмалар мен сұрақтар дайындалады. Тапсырмалардың әрқайсысы қазақ халқының дәстүрлеріне, салт-жораларына, өнеріне және тарихына қатысты болады.
- Қажетті құралдар: түрлі ұлттық символдарды бейнелейтін суреттер, қолөнер бұйымдарының суреттері, қазақтың ұлттық тағамдары мен музыкасына қатысты бейнемазмұндар.

2. ****Ойынның барысы:****

- ****1-кезең: "Ұлттық қазына іздеушілер"*****
Балалар әр топқа ұлттық мәдениетке қатысты бірнеше тапсырмалар алады. Тапсырмалар әртүрлі болуы мүмкін:
 - ****Ұлттық киімдер****: Балалар қазақтың ұлттық киімдері туралы сұрақтарға жауап береді немесе оларды киімдер суреттері арқылы сәйкестендіреді. Мысалы, "Қандай киім қазақтың ұлттық тойына арналған?" деген сұрақ қойылады, балалар жауап беріп, әртүрлі киімдерді көрсету керек.
 - ****Ұлттық тағамдар****: Қазақтың дәстүрлі тағамдары туралы ақпарат беріледі. Балалар әр тағамның атын айтып, оның құрамын түсіндіреді. Мысалы, "Бұл қандай ұлттық тағам?" деп сұралады және балалар "Бешбармақ", "Құрт", "Қазы" т.б. атайды.
 - ****Қазақтың ұлттық музыкалық аспаптары****: Балалар ұлттық музыкалық аспаптарды (домбыра, қобыз, шанқобыз, дутар) танып, олардың қай аспапқа жататынын айтады. Оларға аспаптың қалай дыбысталатынын жайлы да ақпарат беріледі.

- ****2-кезең: "Қазына іздеушілердің сайысы"*****

Әр топтың тапсырмалары сәтті орындалған соң, балаларға ұлттық символдар мен заттар туралы викторина беріледі. Мысалы:

- "Қазақ халқының ең негізгі ұлттық тағамы қандай?"

- "Қандай жануар қазақтың дәстүрінде қасиетті саналады?"
- "Қандай музыкалық аспаптардың қазақ мәдениетінде орны ерекше?"
- "Қай халықтың музыкасы қазақтың ұлттық күйімен ұқсас?"

- **3-кезең: "Қазына жинау"***

Ойынның соңғы кезеңінде балалардың барлық алған білімдері бойынша олар "қазына жинайды". Ойын алаңында әр топқа бір «қазынасы» беріледі: домбыра, ұлттық киімдер, қазақтың тарихы мен мәдениетіне қатысты кітаптар мен суреттер. Балалар бұл қазынаны өздері жинап, ойынның қорытындысына сәйкес әр топтың жетістіктерін бағалайды.

3. **Ойынның аяқталуы:**

Ойын аяқталған соң педагог балалармен бірге әр топтың жинаған қазыналарын талқылайды. Әр топтың ұлттық мәдениетке қатысты білімдерін қорытындылай келе, оларға құрмет көрсетіледі.

Ойынның нәтижесі:

- **Балалардың ұлттық дүниетанымы қалыптасады***: Олар қазақтың мәдениеті, тарихы, дәстүрлері туралы тереңірек түсінік алады.
- **Топтық жұмыс дағдылары дамиды***: Балалар бір-бірімен жұмыс істеп, ойын барысында өз идеяларын бөлісіп, бірге шешім қабылдауды үйренеді.
- **Шығармашылық қабілеттері артады***: Ойын кезінде балалардың қызығушылығы мен шығармашылық әлеуеті оянады, олар жаңа ақпаратты өздеріне қабылдай отырып, әр түрлі тапсырмаларды орындау арқылы жаңа білім алады.

Ойынның инновациялық аспектілері:

- **Цифрлық құралдарды қолдану***: Ойын барысында педагог бейнемазмұн, цифрлық презентациялар, виртуалды турлар немесе ұлттық мәдениетке қатысты қысқаша видеороликтер көрсетіп, балалардың назарын аударып, ойынға қызығушылықтарын арттыра алады.
- **Танымдық және қозғалыс элементтерінің үйлесімі***: Ойын барысында балалар тек теориялық біліммен ғана шектелмей, физикалық белсенділік танытып, түрлі ойындарды өткізіп, ұлттық мәдениетке қатысты ақпаратты түрлі тәсілдермен қабылдайды.
- **Әр түрлі мультимедиялық құралдар***: Ұлттық музыкалық аспаптардың дыбыстары, қазақтың танымал әндері, әртүрлі дәстүрлер мен мәдениеттерге қатысты анимациялар мен бейнемазмұндар қосылса, ойынның маңыздылығы артады.

Бұл инновациялық ойын балабақша педагогтарына балалардың ұлттық дүниетанымын дамытуға арналған қызықты әрі тиімді құрал ретінде қолдануға мүмкіндік береді.

Балалардың ұлттық дүниетанымын дамытуда ойындардың ерекше маңызы бар. Ойын – баланың ой-санасын, адамгершілік құндылықтарын, тілдік дағдыларын қалыптастыратын маңызды құрал. Ұлттық дүниетаным дегеніміз – халықтың мәдениеті, салт-дәстүрлері, құндылықтары мен дүниені тану тәсілдері. Дәстүрлі және инновациялық ойындар арқылы баланың осы дүниетанымы дамиды. Әрбір ойынның өзіндік маңызы бар.

1. **Дәстүрлі ойындардың тиімділігі**

Дәстүрлі ойындар – бұл халықтың ғасырлар бойы қалыптасқан мәдениетінің бір бөлігі. Олар баланың ұлттық құндылықтарды түсінуіне, тарихи жадын сақтауға көмектеседі.

- **Мәдени мұра мен салт-дәстүрлерді сақтауға ықпал етеді** : Қазақтың ұлттық ойындары, мысалы, «Асық ойындары», «Тоғызқұмалақ», «Қыз қуу» және тағы басқалары, балаға халықтың тарихы мен дәстүрлерін танытуға, соларды дәріптеуге мүмкіндік береді.

- **Ұлттық сәйкестікті қалыптастыру** : Дәстүрлі ойындар ұлттық құндылықтарды тәрбиелейді. Мысалы, «Көкпар» ойыны арқылы бала ерлік, адалдық, батырлық сияқты қасиеттерді игерсе, «Қыз қуу» ойынындағы мәрттік, сыпайылық, үлкенді сыйлау сияқты құндылықтарды меңгереді.

- **Әлеуметтік дағдыларды дамыту** : Бұл ойындар балаларды топ болып жұмыс істеп, бір-бірімен қарым-қатынас жасауға үйретеді. Бірлесе ойнау арқылы олар төзімділік, сыйластық, көмек көрсету, өзара сенім құру сияқты дағдыларды үйренеді.

- **Көңіл-күйді көтеру және денсаулықты нығайту** : Дәстүрлі ойындар көбінесе белсенді қозғалыстарды қажет етеді, бұл баланың физикалық дамуына, қозғалыс үйлесімділігі мен денсаулығын жақсартуға ықпал етеді.

2. **Инновациялық ойындардың тиімділігі**

Инновациялық ойындар – қазіргі замандағы технологиялық даму мен білім беру әдістемелерінің ықпалымен жасалған ойындар. Олар баланың дүниетанымын жаңаша түрде кеңейтеді.

- **Цифрлық дағдыларды дамыту** : Инновациялық ойындар арқылы балалар сандық технологияларды меңгереді. Олар логикалық ойлау, цифрлық сауаттылық, бағдарламалау негіздері сияқты қабілеттерді дамыта алады. Мысалы, ұлттық тарихты цифрлық ойындар мен интерактивті платформалар арқылы үйрету, баланың қызығушылығын арттыруға көмектеседі.

- **Креативтілік пен қиялды дамыту** : Инновациялық ойындар балалардың шығармашылық әлеуетін ашуға көмектеседі. Мысалы, виртуалды әлемдердегі ойындар баланың ұлттық мәдениетке қызығушылығын оятып, оның көркемдік және эстетикалық дүниетанымын кеңейтеді.

- **Гибридті әдіс арқылы ұлттық құндылықтарды дәріптеу** : Мысалы, виртуалды шындық (VR) технологияларын қолдана отырып, балаларды ұлттық мәдениет пен тарихты зерттеуге тартып, оларды интерактивті түрде таныстыруға болады. Бұл тәсіл балаларға дәстүрлі құндылықтар мен жаңашыл білімдер арасындағы байланысты түсінуге көмектеседі.

- **Ұлттық танымды жаңаша әдіспен қалыптастыру** : Инновациялық ойындар дәстүрлі құндылықтарды жаңаша тәсілдермен таныстыруға мүмкіндік береді. Мысалы, ұлттық

ертегілер мен аңыздарды анимациялы немесе ойын түрінде жеткізу балалардың қызығушылығын арттырып, тереңірек ұғынуға септігін тигізеді.

3. ****Дәстүрлі және инновациялық ойындардың үйлесімі****

Ең тиімді тәсіл – дәстүрлі және инновациялық ойындардың үйлесімін қолдану. Олардың бір-бірін толықтыра отырып, балалардың ұлттық дүниетанымын қалыптастыруға бағытталған кешенді әдістер қолдану қажет.

- ****Әртүрлі тәсілдерді қолдану****: Мысалы, дәстүрлі ұлттық ойындарды және инновациялық технологияларды бірге пайдалану арқылы баланың танымдық қабілеттерін арттырып, оны ұлттық мұрамен таныстыруға болады.

- ****Ойындардың мазмұны мен мәнін тереңдету****: Инновациялық ойындар дәстүрлі ойындардың мәнін түсіндіруге, ойындардың терең философиялық немесе тарихи маңызын ашуға көмектеседі.

Қорытынды

Дәстүрлі және инновациялық ойындар баланың ұлттық дүниетанымын дамытуда ерекше рөл атқарады. Дәстүрлі ойындар ұлттық құндылықтарды сақтап, тәрбиелеуге, ал инновациялық ойындар жаңа технологиялар арқылы әлемді тануға мүмкіндік береді. Екі тәсілді үйлестіре отырып, баланың мәдениетке деген құрметін арттыруға, ойлау қабілетін дамытуға және шығармашылық әлеуетін ашуға болады.

